

Дисципліна з підготовки доктора філософії:

БК 3.4 УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА У НАУКОВІЙ СФЕРІ

Спеціальність	«Громадське здоров'я» 229
Освітньо-наукова програма	2023 р., «Громадське здоров'я»
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Навчальний рік	2026-2027
Статус дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	Вибіркова, цикл загальної підготовки
Мова викладання	українська, англійська
Загальне навантаження	1,5 кредити ЄКТС
Курс / семестр	3 курс / 6 семестр
Укладач (і)	к. філол. н., доц. Краєвська Г. П. kraievs@gmail.ua
Викладач (і), гостьові лектори	к. філол. н., доц. Краєвська Г. П.
Місце проведення, контакти	Кафедра українознавства 0972134783 ukraine@vnmu.edu.ua kraievs@gmail.ua

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ

Аспірантами-іноземцями в рамках дисципліни «Українська мова як іноземна у науковій сфері» винесено питання практичного оволодіння мовою зі спрямуванням на професійну та наукову комунікації. Дисципліна покликана допомогти усвідомити мовно-стилістичні технології роботи з науковими текстами на профільних дисциплінах.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна у науковій сфері» є здобуття системи знань, низки умінь та навичок практичного оволодіння мовою, необхідних для написання наукового дослідження та опрацювання різних видів сучасної наукової продукції, що опублікована українською мовою. Крім того, дисципліна покликана допомогти усвідомити мовно-стилістичні технології роботи з науковими текстами на профільних дисциплінах.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Українська мова як іноземна у науковій сфері» є формування системи знань, професійних умінь та навичок, мовнокомунікативної, мовнотермінологічної, стилістичної компетенцій; опанування технологіями роботи з науковим текстом та написання оригінального наукового дослідження.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

РН 02. Планувати і виконувати теоретичні дослідження у сфері громадського здоров'я та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН 03. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми громадського здоров'я державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН 07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури. спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН 09. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері громадського здоров'я, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

3. РОЗПОДІЛ ЗА ВИДАМИ ЗАНЯТЬ ТА ГОДИНАМИ НАВЧАННЯ

Вид занять	Години
Лекції	-
Практичні заняття	30
Самостійна роботи	15
Всього	45

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назви змістових модулів і тем
1.	Лексичні та граматичні особливості наукового тексту
2.	Синтаксис наукового тексту
3.	Наукова стаття. Тези. Формулювання мети, об'єкта, предмета наукового дослідження. Лексико-граматичні конструкції, притаманні текстам наукових статей. Основні форми запису цифрової інформації в наукових працях
4.	Анотування наукового тексту
5.	Цитування. Види цитат
6.	Бібліографія. Правила укладання бібліографічного опису
7.	Виступ із науковим повідомленням. Мовленнєва поведінка доповідача
8.	Систематизація вивченого

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, організація дослідження, розповідь, ілюстрація, спостереження, клінічно-дослідні роботи, навчальна дискусія, суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу, пізнавальні ігри шляхом моделювання життєвих ситуацій, що викликають інтерес до навчальних предметів, створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу, створення ситуації новизни навчального матеріалу, опора на життєвий досвід.

6. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ - залік.

ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Усний контроль: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; письмовий контроль; програмований контроль.

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю успішності навчання (для заліку): залікові бали здобувача складаються з суми балів поточного контролю, отриманих під час заняття.

Форма поточного контролю успішності навчання (для заліку): Оцінка з дисципліни визначається за результатами поточної навчальної діяльності здобувача із всіх тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у 200-бальну шкалу

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Для заліку
180-200	A	зараховано
170-179,9	B	
160-169,9	C	
141-159,9	D	
120-140,99	E	
	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, самостійної роботи, питання, методичні вказівки, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів)

10. ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ВНМУ ім. М.І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobro.PDF).

Відпрацювання пропущених аудиторних занять, повторне проходження контрольних заходів, а також процедури оскарження результатів проведення контрольних заходів здійснюються згідно «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf)

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Teams, Google Meet. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_українознавства/Аспіранту або https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_українознавства/Новини).

11. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-українознавства/аспіранту>

ЛІТЕРАТУРА

Основна (Базова)

1. Горошкіна О., Груба Т. Українська наукова мова: теорія і практика: навчально-методичний посібник. Суми : Університетська книга, 2023. 108 с.
2. Короткова Ю., Юлдашева С. УКРАЇНСЬКА НАУКОВА МОВА / Ю. Короткова, С. Юлдашева, ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2025. — 157 с.
3. Краєвська Г., Білик Я. Культура наукового мовлення : Термінологічний аспект : Практикум. Вінниця, 2017. 130 с.
4. Луценко О.І. Українська наукова мова : навч. посібник. Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2021. 128 с.
5. Основи документування / Білик Я. С., Врублевська Т. В., Гулевич А. М. та інші.- Вінниця, 2024., 62 с.
6. Семенов О. М. Академічна культура дослідника: європейський та національний контексти: навч. посібн. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 216 с.
7. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків: у 2 книгах. Книга 1 Соціокультурна комунікація: підручник / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ВСВ «Медицина». 2019. 504 с.
8. Українська мова як іноземна в науковій сфері: навчальний посібник / Г. П. Краєвська та інші. Вінниця, 2024. 76 с.
9. Український правопис. Довідник. Київ : Видавництво: Центр учбової літератури. 2020. 352 с.

Додаткова

1. Краєвська Г. П., Дудник О. М., Кукуруза Ю. В. Основи наукового мовлення Навчальний посібник для студентів-іноземців. Вінниця : Друкарня ВНМУ ім. М. І. Пирогова. 2015. 40 с.
2. Тексти та завдання з наукового стилю мови з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для іноземних студентів усіх напрямів підготовки всіх

форм навчання / уклад. О. С. Черемська, І. М. Шелепкова. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2015. 56 с.

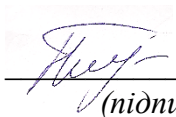
3. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навчально-практичний посібник для іноземних студентів усіх напрямів підготовки / О. С. Черемська, В. Г. Сухенко, Н. М. Карікова. Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2016. 190 с.

Інформаційні ресурси

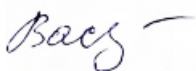
1. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання ДСТУ 8302:2015. URL: http://library.nlu.edu.ua/Biblioteka/sait/DSTU_8302-2015.pdf (дата звернення 05.09.2020).
2. Загальноосвітній стандарт з української мови як іноземної (рівні: A1, A2; B 1, B 2; C1) / Укл: Ніколаєва Н. С., Бондарєва Н. О., Дем'янюк А. А., Шевченко М. В., Овдіюк В. В., Якубовська М. <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/1410876247/> (дата звернення 05.09.2020).
3. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах [Електронний ресурс] : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузева, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 117 с. Режим доступу: https://ula.org.ua/images/uba_document/programs/academ_integrety/Academ_4_12_red1.pdf (дата звернення: 01.09.2020).
4. Нелюбов В. О., Баньої В. Ф., Куруца О. С., Кляп М. М. Тексти в презентаціях: електронний навчальний посібник / 320 Мбайт. Ужгород: ДВНЗ "УжНУ", 2018. 77 слайдів. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM): кольор.; 12 см. Систем. вимоги: Windows 7, 8, 10. MS PowerPoint 2016, 2019, 365. URL : <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29149> (дата звернення: 15.08.2020)
5. Основні вимоги до написання наукової статті : методичні рекомендації / укладачі: Г. З. Шевчук, Л. І. Гаврилюк, Т. В. Гаврилюк. Луцьк : ВІППО, 2016. 76 с. URL.: <http://vippo.org.ua/files/pedposhyk/naukovistat-1557135224.pdf> (дата звернення: 10.08.2020)
6. Приклади оформлення бібліографічного опису відповідно до ДСТУ 8302:2015. URL: <http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliografichnoho-opysu-vidpovidno-do-dstu-83022015/> (дата звернення 05.09.2020)
7. Приклади оформлення списку використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015. URL: <http://library.nlu.edu.ua/Biblioteka/sait/nauka/gost/spisok-DSTU.pdf> (дата звернення 02.09.2020).
8. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. *Офіційний вісник України*. 2017. № 20. С. 136–141.
9. Сервіс для складання бібліографічних посилань – Citebook – <https://citebook.net> (дата звернення 02.09.2020).
10. Український правопис. Київ., 2019. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf> (дата звернення 10.08.2024).

Силабус з дисципліни «Українська мова як іноземна (в науковій сфері)» обговорено та затверджено на засіданні кафедри українознавства («28» серпня 2026 року, протокол № 1)

Відповідальний за курс

(підпис)

к. філол. н., доц. Краєвська Г. П.

Завідувач кафедри

(підпис)

к. філол.н., проф. Василенко Г. Л.